

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังจะได้อธิบายถึงรายละเอียดตามหัวข้อตามลำดับ คือ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ หัวหน้าแผนงานโรงเรียน ในโรงเรียนตามโครงการโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม(รพชส.) เขตการศึกษา 9 รุ่นที่ 2 ปี 2536 ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ อุตรธานี ขอนแก่น สกลนคร หนองคาย และเลย จำนวน 22 โรงเรียน ผู้แทนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษาจังหวัด และผู้ให้บริการโครงการ รพชส. รุ่นที่ 2 ปี 2536 เขตการศึกษา 9

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 22 คน
2. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ โรงเรียนละ 1 คน รวม 22 คน
3. หัวหน้าแผนงานโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 22 คน
4. ผู้แทนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวม 5 คน
5. ศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษาจังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวม 5 คน
6. ผู้ให้บริการ เลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในโครงการ รพชส. เขตการศึกษา 9 รุ่นที่ 2 ปี 2536 จำนวน 22 โรงเรียน นำกลุ่มผู้บริการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการนำรายชื่อผู้บริการในแต่ละโรงเรียนมาสุ่มจับฉลากแบบไม่ใส่คืนให้ได้โรงเรียนละ 10 คน รวม 220 คน และมีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Sampling) โดยให้มีโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโครงการดีเด่น โรงเรียนที่ดำเนินโครงการไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน และให้มีโรงเรียนทุกขนาดเพียงจังหวัดละ 1 โรงเรียน รวม 5 โรงเรียนมาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และการสังเกต สรุปลักษณะทั้งหมด 296 คน

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	คิดเป็น %
ผู้บริหารโรงเรียน	22	21	95.45
หัวหน้างานแผนงานโรงเรียน	22	21	95.45
ผู้แทนการศึกษานอกโรงเรียน	22	21	95.45
ศึกษานิเทศก์	5	5	100.00
ตัวแทน ศนจ.	5	5	100.00
ผู้รับบริการ	220	213	96.82
รวม	296	286	96.62

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ในเขตการศึกษา 9 มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.2.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม(รพชส.)
2. กำหนดกรอบแนวความคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
4. ปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือ
5. ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง
6. ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์

3.2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วย

3.2.2.1 แบบสอบถาม กลุ่มหัวหน้าแผนงานโรงเรียนใช้แบบสอบถามมี 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการดำเนินงานทั่วไปของโรงเรียนเป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำหรือตัวเลขในช่องว่าง
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพการดำเนินงานของโครงการ รพชส. เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มีระดับค่าคะแนน 1-4
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพปัญหาจากการดำเนินงานของโครงการ รพชส. เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มีระดับค่าคะแนน 1-4
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานโครงการ รพชส. เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มีระดับค่าคะแนน 1-4
- ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการดำเนินงานตามโครงการ รพชส. เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open ended)

3.2.2.2 กลุ่มผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ ศึกษาพิเศษ และตัวแทนศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน ใช้แบบสอบถามมี 5 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำหรือตัวเลขในช่องว่าง
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ รพชส. เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มีระดับค่าคะแนน 1-4
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาจากการดำเนินงานของโครงการ รพชส. เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มีระดับค่าคะแนน 1-4
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานโครงการ รพชส. เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มีระดับค่าคะแนน 1-4

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวัง และข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการ
ดำเนินงานตามโครงการ รพช.เป็นแบบคำถามปลายเปิด
(Open ended)

3.2.2.3 กลุ่มผู้รับบริการ ใช้เครื่องมือประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

3.2.2.3.1 แบบสอบถามมี 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
เป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำ หรือตัวเลขในช่องว่าง
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นและความต้องการของ
ผู้รับบริการจากโครงการ รพช.เป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มีระดับค่า
คะแนน 1-4

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังและข้อเสนอแนะอื่นๆ
เป็นแบบคำถามปลายเปิด(Open ended)

3.2.2.3.2 แบบสัมภาษณ์มี 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ รพช.
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และความต้องการ
ของผู้รับบริการในการดำเนินงานโครงการ รพช.

3.2.2.3.3 แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม(รพช.) โดยสังเกต จากการปฏิบัติจริงเพื่อนำข้อมูลมาประกอบกับแบบสอบถามและ แบบสัมภาษณ์

3.2.3 เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาเครื่องมือการวิจัย

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและความต้องการ
ในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม (รพช.) มีเกณฑ์การ
พิจารณาจากแบบสอบถามกำหนดเป็น 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด ซึ่ง
กำหนดค่าระดับคะแนนเป็น 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ แล้วนำมาหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$)
ชูศรี (2534) ดังนี้

มากที่สุด	3.26-4.00
มาก	2.51-3.25
น้อย	1.76-2.50
น้อยที่สุด	1.00-1.75

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมประมาณ 6 สัปดาห์

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดกระทำดังนี้

3.2.5.1 กลุ่มหัวหน้าแผนงานโรงเรียน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการดำเนินงานทั่วไปของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำมาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพการดำเนินงานของโครงการ รพช. วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย(Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพปัญหาจากการดำเนินงานของโครงการ รพช. วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย(Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานโครงการ รพช. วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย<Mean> หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
- ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังและข้อเสนอแนะอื่นในการดำเนินงานตามโครงการ รพช. วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละและนำมาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย

3.2.5.2 กลุ่มผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ ศิษยานุศิษย์ และตัวแทนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำมาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ รพช. วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาจากการดำเนินงานของโครงการ รพช. วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานโครงการ รพช. เป็นแบบวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังและข้อเสนอแนะอื่นในการดำเนินงานตามโครงการ รพช. วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำมาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย

3.2.5.3 กลุ่มผู้รับบริการ ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำมาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นและความต้องการของผู้รับบริการจากโครงการ รพช. วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำมาจัดลำดับจากน้อยไปหาน้อย และหาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังและข้อเสนอแนะอื่นๆ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำมาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย

- 1) แบบสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจง ความถี่หาค่าร้อยละ และนำมาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย
- 2) แบบสังเกต นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจง ความถี่หาค่าร้อยละ และนำมาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย

3.2.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.6.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}} \times 100$$

3.2.6.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลคูณของความถี่กับค่าระดับคะแนนที่กำหนดให้

N = จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3.2.6.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ใช้สูตร (ประครอง กรรรณสูตร, 2517)

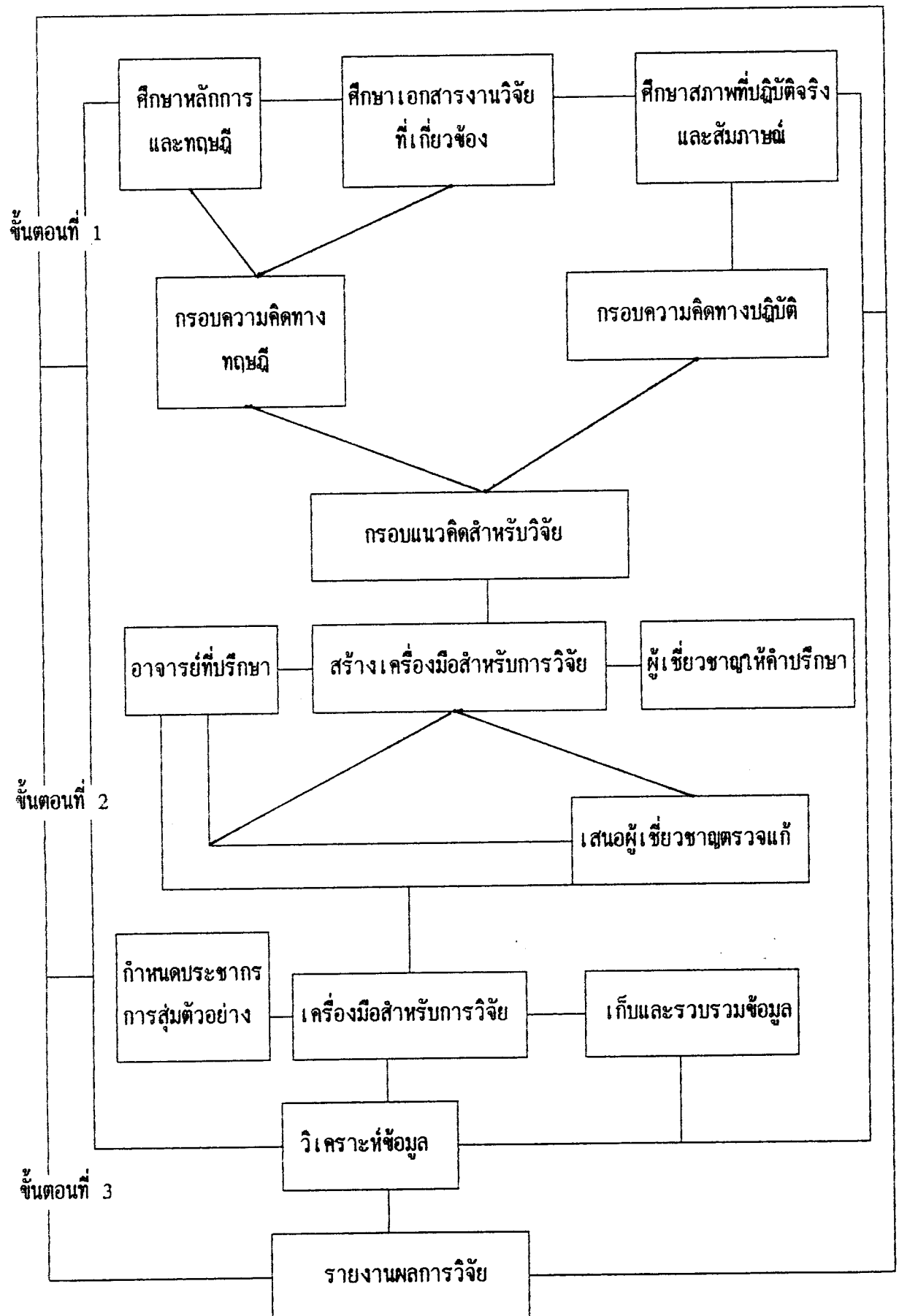
$$S.D = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

$S.D$ = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

$\sum fx^2$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนยกกำลังกับความถี่

N = จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

แผนภูมิลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย